

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum, atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus, excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Primam, & Secundam Partem: Quibus, hac nostra editione ab innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Regvlarivm Tam virorum, quam mulierum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98587)

Caterum contrarium dixi, motus ex pluribus.

- 2 Tum primo, quia materia visitationis est etiam ipsi inferioribus adaptabilis, ad tradita per Ioan. Monac. post glos. in cap. Ordinarij, il primo num. 1. & 2. Franc. num. 3. Gemin. n. 5. de offic. Ordinarij lib. 6. Abb. in cap. post cessionem in 1. not. quem sequuntur ibi Aret. Fel. & Dec. de probat.
- 3 Tum secundo, quia ita pluries censuit Rot. Romana praesertim in vna Piscien. seu nullius iurisdictionis 16. Decem. 1593. coram Gipsio, ut patet in dec. 798. in recollectis per Farinac. in nouiter nouiss. & iterum in vna Salamantin. iurisdictionis 3. Octob. 1579. coram Seraphino, in quibus fuit dictum, quod Concil. in c. 8. sess. 7. disponens, quod locorum Ordinarij ecclesias quasque quomodolibet exemptas, auctoritate Apostolica singulis annis visitare teneantur, habet locum etiam in inferioribus.

Non obstat contraria, praesertim Concilij Trident. sess. 25. c. 11. quia respondetur, ut debeat interpretari, ex alijs decretis in quibus sancta Synod. loquendo de Ordinarijs, intellexit etiam de inferioribus, cum vna lex declaret aliam, nec sit conueniens, ut vna, & eadem res diuerso iure censeatur ad l. eum, qui ades de vfu. cap. & in citat. dec. 798. in specie respondetur non obstat, quod Conc. Trid. d. c. 11. sess. 25. expresse loquatur de Episcopo, quia non propterea excluditur alij Ordinarij inferiores. Hinc etiam in eadem Rota in vna Burgen. iurisdictionis 16. Decemb. 1594. coram Orano decifum fuit, quod cognitio causarum criminalium, & matrimonialium, quae iuxta decretum Concilij Tridentini. sess. 24. de reform. c. 20. ad ipsum Episcopum spectat, illam competere Abbati habenti iura Episcopalia, ut in dec. 100. in recollectis per Farinac. impressis, post primum volumen Consiliorum.

Finis Tituli Praxis visitationis.

PRAXIS REGVLARIVM TAM virorum, quam mulierum.

RESOLVT. DXLIX.

Bulla Clement. VIII. prohibens Monialibus facere donationes, quo casu locum non habeat.

- 1 Prohibita donatione per aliquod statutum, seu constitutionem, non intelligitur prohibita donatio remuneratoria, redditur ratio.
- 2 Appellatione donationis non venit illa, quae fit ex causa remunerationis.

N facti contingentia dixi, in nullam penam incurrisse quendam ob praesentia munera contra formam constitutionis felices recordationis Clement. VIII. quia constabat euidenter illa fuisse data benefactoribus praefati Monasterij, praesertim Ad-

- 1 cuatis, Procuratoribus, ac Protectoribus, quare succedit regula iuris quod donatio remuneratoria non comprehenditur sub prohibitione, seu statuto prohibente quibusdam donare, ut latissime per Iason. in l. ex hoc iure ff. de iust. & iur. post Alexand. conf. 43. col. 6. in fine num. 31. vers. non obstat, quod statutum volum. 4. & secundum Alban. in consil. 22. volum. 1. appellatione donationis non venit illa, quae fit ex causa remunerationis, quia, ut voluit Abb. in rubr. de donat. dicitur potius compensatio, quam vera donatio, & ita tenuit Rota in vna Vsell. spoliatorum 13. Februarij 1609. & in specie constitutionis Clem. III. de

qua agimus nouissime ita concludit Roderic. quaest. regular. 47. artic. 6. part. 2. ex adductis per Nauar. in cap. non dicatis 12. quaest. 1. n. 25. commun. 2. vers. duodecimo inferitur de regular.

RESOLVT. DL.

Donata per aliquem Monasterio ante ingressum, an si post ingressum recesserit, possint repeti donata.

- 1 Cessante causa propter quam fit donatio, cessat donatio, & num. 3. Amplia num. 2.
- 4 Donatio facta Ecclesiae, vel Monasterio tempore ingressus, habet tacitam conditionem, si ingressus ibi perseverauerit.

Donatum fuit in Curia Archiep. circa supradictum articulum, nunquid dicta donatio cesset, & dubitationem faciebat pro opinione affirmatiua, quia ex quo supradicta donatio videtur facta ob ingressum Monasterij, ut colligitur ex procemio donationis, quod denotat causam finalem, Aymon consil. 192. ad fin. ultra quod etiam in instrumento donationis dicitur, quod donat, quia intendit ingredi in religionem,

- 1 quare ipso recedente, videtur cessare causa donationis, & esse locum reuocationi, ob causam non sequentem.
- 2 Ita in specie donationis ob causam ingressus concludit Nat. a consil. 180. n. 5. vers. quod etiam sine aliquo pacto, Dec. conf. 86. vilo puncto col. 5. n. 5. vers. & ista donatio. Soc. conf. 183. eleganter n. 3. col. 3. vers. postremo, quia ampliat, maxime quando sumus in donatione magna, ut est ista, de qua agimus, cum non sit verisimile, quod donasset, si vellet recedere, & in factu lo remanere, Rayn. consil. 204. lib. 1. idem voluit Becchius conf. 74. n. 11. vers. quibus tamen non refragantibus. Curr. iun. conf. 141. habita diligenti col. 4. n. 13. Cagnol. in l. 1. nu. 37. de orig. iur. Iason. conf. 103. alias 104. col. 2. lib. 2. Rebuff. de priuileg. schol. q. 163. ubi loquitur in donatione facta a scholari discipulo a studio, & applicat ad religiosum, qui egreditur a religione, Aym. conf. 877. nu. 3. vers. 2. lib. 5. Addit. ad Dec. conf. 31. in verb. arbitror, Tiraquell. in tract. cess. caus. num. 232. part. 1. vers. renunciationis.

- 3 Et in specie, quod donatio censetur reuocata ob defectum causae, facit tex. in l. Senatus §. nec dubitare, l. 3. & ibi glos. Bart. & Paul. de Cast. l. si mortis causa, la secunda ff. de donat. cau. mort. Dec. conf. 86. nu. 5. facit regul. cum cessante de appell. Cacher. dec. 121. Gratian. decif. 42. Balbus decif. 124.

- 4 Supradictis accedat, quod omnis donatio facta Ecclesiae, vel Monasterio tempore ingressus, tacitam habet conditionem, ut duret, eo ibidem perseverante, ad instar dotis, l. vnica §. cum autem C. de rei vxoria act. & l. nuper de dote post diuort. restit. & sic clerico recedente quocunque modo, restituitur ei suum, & idem in Monacho, ut illa transferat secundo Monasterio, ad quod transit.

RESOLVT. DLL.

Monialis ob quam infirmitatem potest a Monasterio exire.

- 1 Sanctimonialis post professionem non potest exire a monasterio, nisi graui ex causa.
- 2 Ob quas causas, & rationes potest exire.

Cum in Ciuitate Nola, eiusque territorio in anno 1599. & 1600. aquae adeo excreuerint, & aeris putredinem induxerint, ut ex hoc in dies incolae decederent: quare consultus ego ab illius ciuitatis vigilantissimo Pastore, & mixae sanctitatis Fabritio Gallo, an supra

supradicta dici potuisset legitima causa concedendi licentiam Monialibus a monasterijs exire, & dicebam ego de hoc esse text. expressum in c. vnico de statu regul. in 6. vbi prohibetur moniales id facere absque causis ab Episcopo approbatis, cuius text. decif. renouatur hodie in Conc. Trident. sess. 25. de regular. cap. 5. vbi in proposito additur, Nemini autē sanctimonialium liceat post professionem exire a monasterio, etiā ad breue tempus, quocunque prae-textu, nisi ex causa legitima ab Episcopo approbata, indultis quibuscunque, & priuilegijs nō obstantibus. Quod quidē patet repperit ordinatum in Regula Beatae Brigidae lib. 6. cap. 8. ibi, Nulli enim post introitū suū licebit de monasterij claustris exire: idque fit, vt quietius Deo valeat inleruire, nam vagatio spiritus relaxationem inducit. Et Pius V. per suā Bullam incip. Circa pastoralis, editā 4. Calend. Iunij anni 1566. renouauit dec. istius text. & praefatum decretum Conc. Tridentin. & statuit, vt nulla alia causa, vel occasione, nisi magni incendij, vel infirmitatis lepra, vel epidimiae moniales a monasterio exire possint, eaque infirmitatis causa prius per Episcopū, seu aliū Ordinarium loci cognita, & expressē in scriptis approbata sit. Et ita quoque referunt Nauarr. in cap. statutus 19. q. 3. Medices in summa peccatorum part. 2. tit. 9. q. 78. n. 130. Gutierrez lib. 1. can. quest. cap. 14. n. 1. Fulcus lib. 2. de visitat. cap. 18. n. 17. Pelicjan. de censur. tit. de excommunicat. cap. 14. vers. quoniam Sacrum Concilium, Bullus in oeconomica canon. claus. 3. cap. 4. n. 10. & Zenedus in collect. 3. p. 3. Quare cum in calu de quo agebatur, aderat causa praefertim vna principalior ex his quae in eadem Bulla enumerantur, propterea dicebam licere eidem Episcopo supradictam facultatem monialibus concedere, eo magis, quod eramus in dicto casu epidimiae, vt consuluat quoque Nauarr. cons. 70. n. 6. de regular. lib. 3.

Quae licentia minimē concedi debet per Episcopū in alijs casibus, praeter enumeratos in d. Bulla Pij V. Gutierrez lib. 1. canon. quest. cap. 14. n. 7. Rubin. cons. 123. n. 7. lib. 1. Cacheran. cons. 22. n. 7. & sequen. & Zened. in citat. collect. 3. part. 3. & hanc licentiam non posse concedi per Abbatissam testatur Tapia in pragmat. 2. de monialib. ex eo, quod ipsa quoque fit in prohibitionē comprehensa.

Denique notandum hanc licentiam debere esse petitam, & obtentam, ita vt non sufficeret illā solum petiti, ad effectum vt ex sola ipsa petitione licitū sit monialibus a monasterijs exire, vt per Gemin. & Franch. in cit. cap. vnico.

RESOLVT. DLII.

Iuris ignorantia an excusentur Moniales, ne incurrant suspensionem admitendo ad professionem intra annum approbationis.

- 1 Ignorantia iuris neminem excusat.
- 2 Mulieres excusantur ab ignorantia iuris.

IN casu mihi proposito respondi negatiuē ex regula iuris, ignorantiam iuris neminem excusare, vulgariter iuribus, quod procedit nedom in ignorantia iuris naturalis, verū positini iuris, cap. quod licitis 16. dist. cap. cum illorum de sent. excommunic. cap. cursus 16. quest. 1. & ita tenuit Rota in vna professionis 4. April. 1541. coram Ioanne Paulo, cuius verba sunt videlicet.

In eadem causa Valentin. nullatū professionis, dicebatur ex parte monialium, nullā incurrisse suspensionem, quia mulieres iuris ignorantia excusat, & non habuerunt animū dolosum: ex parte autem contraria eas omnimodo incurrisse suspensionem fuit dubiū 4. Aprilis 1541. R. P. D. Ioan. Paulo causam proponente, an moniales habuerint legitimam causā excusationis, etiam quod admissent Bea-

trix ad professionē infra annum probationis, & incurrerint suspensionē, de qua in c. non solum de regular. lib. 6. Fuit tentum, & conclusum per omnes, quod non possint excusari moniales qui incurrerint suspensionē, quia debuerunt consulere peritiores, & Canonistas, cū essent in loco, vbi erat magna copia iurisperitorum: & ratio, quia ignorantia non excusat, quando adsum peritiores, qui consulat imperitis, ad not. in l. leges sacratissimae Cod. de legibus & in cap. 1. de constitution. & in reg. ignorantia de regular. in 6. & cum omnes Doctores in d. cap. non solum, teneant, quod text. ille in d. cap. ignorantia, extendatur ad moniales, si talis excusatio admitteretur, vtique reg. d. c. ignorantia redderetur elusoria, quia semper allegaretur ignorantia, & canonis si quis suadente pena minus ligaret, quod est contra not. per Doct. in cap. mulieres de sentent. excommunicat. Nec in eis potuit esse ignorantia, cum sit notorium in regulari obseruātia mendicantium nullū esse admittendū ad professionem ante annū probationis, & hoc tanquam notorium non potuit ignorari ad not. per DD. & Abb. in c. 1. de postul. praelat. Scrib. in cap. cum in tua, qui mat. accus. poss. Hoc autem fuit ignorantia, & negligentia, quae inducit mortale, glos. in c. ea quae de offic. Archidiacon. Anchor. in c. 1. de off. ci. s. d. & licet qualibet causa excuset a dolo, & a pena corporis afflictiva, vt vulgariter dicitur, l. si ex plagis, Codic. ad l. lul. de plag. cum alijs, secus tamē est a culpa, Bart. in l. iustē possidet ff. de acquir. poss. & propter culpam potest censura ferri, cap. nemo, c. nullus 11. q. 3. nec excusare potuit opin. Petri de Pal. 4. dist. 33. q. 2. c. 2. & Siluest. in verb. religio. §. 3. vers. tertio queritur, vbi dicit, quod moniales Fratrum Praedicatorum non sunt Mendicantes, & possunt infra annum probationis recipi ad professionē, quod idem tenet Archiepiscopus Florentin. in sua summa, quia potius essent consulti Canonistae, quā Theologi, vt not. Anchor. in disput. incip. Antiq. & moder. temporis, & vltra, quod d. cap. non solum procedat in monialibus, bene Lap. allegat. 4. num. 3. glos. & DD. in clem. 1. de regul. & licet opinio magistrī excuset iudicem a pena, sequendo eius opinionem, vt dicit Angel. in l. terminato C. de fruct. & lit. expens. Abb. in c. 1. de postul. praelat. & ideo sic videretur posse excusari moniales, sequendo opinionem Doctores sui Ordinis, tamen fuit dictum, quod in hoc casu Canonista debebant dici Magistri, qui sunt periti, & DD. non autem Theologi, & sic tollitur id, quod dicitur, quando quis tenetur ad aliquid faciendum sub certa pena, sola notitia non sufficit, sed requiritur intimatio ei facta, vt dicit Bart. in l. denunciasse ff. de adult. & decif. 21. in antiq. nec minus obsi. cap. final. qui matr. accus. poss. & Bartol. in l. i. potest ff. de acquir. haredit. quia loquuntur in alio casu distincte, & vbi agitur de priuatione, in qua est necessaria vera probatio, & non per coniecturas, & praesumptiones nec obsi. clem. vnic. de concess. praebend. quia procedit vbi agitur de amissione gratiae, secus vbi ageretur de amissione iuris, vt Card. ibi in 3. q. cum tribus sequent. nec minus obsi. quod notat Bartol. in l. 1. ff. de receptat. & in l. omnes, la seconda, C. de agric. & censit. lib. 12. vbi receptans bannitum, licet alleget ignorantiam banni, non excusatur si in loco erat notorium, quia loquitur in notorio, non autem in fama, vt in alio casu, & haec est ratio, quia notorium non licet ignorare, nec obsi. c. 1. de postul. praelat. & c. illud de cler. excomm. ministr. & cap. cum desideres de sent. excomm. quia immo intelliguntur in tangentiū periculum animae, ita tenet Abb. in d. cap. cum desideres num. 6.

RESOLVT. DLIII.

Constitutio synodalis Neap. 7. prohibens loqui monialibus, quando locum habeat.

- 1 Loquutio cum monialibus regulariter omnibus est prohibita.
- 2 Ampliatur & limitatur supradicta conclusio n. 3. 4. 5. & 6. Huius

Huius constitutionis verba ita se habent.

- 1 *Scommuniciamo qual' suoglia huomo, che presume andare alli monasterij delle monache, anco esente, a parlare con esse senza licenza nostra, o del nostro Vicario Generale, o particular deputato. Dichiarando che quelli, che haueranno licenza di parlar con alcuna monaca particolare, non si possano seruire fraudolentemente dell'istessa licenza per parlare con altre. Quae constitutio ampliatur, & limitatur varijs modis.*
- 2 *Et primo ampliatur praefata prohibitio pro-cedere etiam in laico exempto a iurisdictione Episcopi quia ratione delicti efficitur subditus, c. placuit 6. q. 1. c. postulasti de foro compet. Auth. si qua in prouincia C. vbi de crim. agi oportet. Bal. in dec. 29. Raud. in dec. 23.*
- 3 *Amplia secundo, vt huiusmodi excommunicatio comprehendat etiam loquentes cum monialibus exemptis, Gemin. in cap. 1. §. haec omnia n. 8. de regularibus in 6. & ibi Franch. n. 6. & ad hoc conferunt notata per scribentes in c. fin. de foro compet. Ratio est, quia locus exemptus dicitur esse in diececi, vt patet ex dec. Rot. 207. part. 2. diuersi.*
- 4 *Nunc limitatur multis modis, & primo non comprehendere illos, qui bona fide, & ex ignauia reperti sunt alloqui cum monialibus, idē Bal. dec. 90. cuius ratio, est, quia verbum illum, *presumere*, adiectum in constitutione exigit dolum, & temeritatem, Nau. conf. 19. de reb. eccles. non alienand. & consequenter non comprehendit huiusmodi prohibitionem ignorantes, c. monasteria de vita, & honest. clericor. c. illud de maiorit. & obediēt. Card. in clement. 2. q. 3. eod. tit.*
- 5 *Limita tertio in loquentibus cum Nouitijs, quia ipse non veniunt appellatione monialium. Authent. ingressi C. de sacrosanct. eccles. Quod limitarem vbi editum Ordinarij loqueretur generaliter contra accedentes ad monasteria monialium, iuxta terminos d. cap. monasteria.*
- 6 *Limitatur quarto, vt nec huiusmodi prohibitio comprehendat mulieres loquentes, nam licet per illud verbum *qual' suoglia huomo*, in d. constitutione positum, sit aptum comprehendere etiam feminas, ex regula iuris quod masculinum concipit femininum, vulgatis iuribus, nihilominus vniuersalis Ecclesiae vsus, & totius orbis consuetudo extat, vt mulieres sub dicta prohibitionem non comprehendantur.*

RESOLVT. DLIV.

Claustra monialium non possunt ingredi personae saeculares.

- 1 *Quis non potest ingredi claustra monialium.*
- 2 *Ingredientes monasteria monialium Ordinum Praedicatorum non possunt absolui in casibus non necessarijs.*
- 3 *Amplia primo procedere in Praelatis.*
- 4 *Amplia secundo procedere etiam in mulieribus.*
- 5 *Episcopi nequeunt absolue a censuris incurfis vigore bullarum, in quibus prohibetur ingressus ad monasteria monialium.*
- 6 *Limita primo, vt sub praefata prohibitionem non includantur paruulae infantes.*
- 7 *Quid sancitum sit circa claustrum monasteriorum Regularium virorum cum duabus declarationibus numer. 8. & 9.*

1 **M**onialium claustra quis ingredi non potest, pro qua conclusione est videndum Conc. Trident. sess. 25. de Regularibus c. 6. vers. ingredi autem, Medic. in summa peccat. 3. part. tit. 9. q. 78. n. 37. & 38. Zecchus de casibus ref. cas. 10. in princ. Nauar. in c. statuimus 19. quest. 3. ex num. 59. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 18. ex num. 24. Caiet. in summ. verb. monachorum, Beia in resp. cas. cons. cas. 30. Motus proptius Greg. XIII. in-

cip. Vbi gratia, & indulta. Dat. anno 1575. idibus Iunij anno 4. sui Pontificatus, quem optime explicat Rodriguez in fine Bullae Cruc. ex fol. 196. pulchre Boll. in oeconom. can. 3. class. cap. 4. §. 14. vers. secundum requisitum, latissime Villagut. in tractat. de vsuris q. 35. ex num. 46. vbi interpretatur motum proprium Gregorij XIII. super hoc edictum.

De hac quoque prohibitionem extant text. in c. periculo de statu regul. in 6. & in c. exijt de verb. fig. eod. lib. vbi per claustrum intelliguntur domus, & officinae interiores, idem voluit Gregor. IX. in declaratione reg. Fratrum Ordinis Minorum, vbi nomine monasterij intellexit claustrum, domos, & officinas interiores, idem statuit Innocent. IV. vt dixit Sorb. in compend. priuileg. verb. ingredi monasteria fol. 328.

Vnde ingredientem monasteria monialium Ordinū Praedicator. vel S. Francisci in casibus non concessis non possunt absolui, nisi a Summo Pontifice, Bonifac. IX. & Eugen. IV. in priuilegio vnius & alterius Ordinis, Nauar. in Manual. cap. 27. n. 109. licet ingredientem intra septa aliorum monasteriorum monialium, sunt a Papa excommunicati, sed non est reseruata de Monialium claustra sunt constitutiones Summorum Pontificum, vt Pij V. quae incipit, circa Pastoralis, Romae publicata die 9. Iunij 1566. & Gregor. XIII. incip. Deo sacris publicata Romae die 21. Ianuarij 1573. vbi in vers. Declaramus praeterea, exprimitur, quae loca Monasterij monialium extra claustrum esse dicantur.

3 *Amplia huiusmodi prohibitionem locum habere, etiam in Praelatis, quia per Bullam Gregorij XIII. incip. dubijs quae emergunt, prohibentur in casibus non necessarijs ingredi monasteria monialium, Nau. conf. 17. de statu reg. Sayr. dec. 3. eod. tit. Grat. de casib. reseru. cap. 5. post num. 6. Henric. conf. 23. num. 3.*

4 *Amplia secundo, vt procedat prohibitio etiam in mulieribus ingredientibus ex doctrina Nauarri c. 27. sub n. 150. & in cap. statumimus num. 62. in 7. notab. 19. quest. 3. vbi quoque refert fuisse de mente, & sententia Gregorij XIII. includere etiam mulieres intrantes sine vlla tali facultate, & licentia, & subdit ita seruare Praetorium penitentiariae, vt refert, & sequitur Addit. ad sum. Bullar. verb. monasteria monialium, Cathec. Neapol. lib. 3. cap. 12. fol. 208. & insuper nota, quod qui habent licentiam a Superioribus ingrediendi Monasteria monialium in casibus necessarijs, & vtuntur ea extra casus necessarios, ingrediendo, incurrunt excommunicationem latae sententiae Summo Pontifici reseruata, & extenditur etiam ad moniales admitteutes ex Bulla Gregorij XIII. incip. vbi gratia, publicata Romae die 24. Iunij 1575. in versicul. Quia etiam.*

5 *Amplia tertio, vt neque Episcopi valeant absolue circa supradictas censuras, & hoc procedit etiam si delictum esset occultum, Grassi loco cit. & sic videtur derogatum Conc. Trident. vt declarauit Sac. Congreg. secundum eundem Grassi loco cit.*

6 *Nunc limita, vt sub praefata prohibitionem non includantur paruulae infantes minores sex annis Alman. confil. 90. & probat Nauar. pluribus in locis, referens paruulas infantes monasteria monialium intrantes, non incurrere poenas Conc. Trident. sess. 25. de regul. cap. 5. additio ad Sorbum verbo ingredi, vers. aduertendum, Bald. conf. 29.*

7 *Quod vero attinet ad claustrum monasteriorum, & conuentum regularium virorum Pius V. per eius constitutionem incip. Regularium personarum publicata Romae die 28. Octobris 1556. reuocauit omnes licentias quibusuis mulieribus concessas ingrediendi praedicta monasteria, super qua reuocatione ab eodē Pio V. edita fuit quaedam declaratio vix vocis oraculo, quam habes apud Quarant. in sum. Bull. in ver. Monasteria Regularium virorum. Ad cuius propositum extant sequen-*

8 quentes illustrissimorum Cardinalium declarationes, quas refert Sorb. in compend. priuileg. in verb. ingre-
di monasteria, quarum prima est, quod Illustrissimus
Cardinalis Alexandrinus nomine aliorum Cardina-
liū Congregationis rescriptis Prælati Ordinis Capuc.
sub hac prohibitione non comprehēdi monasteria, seu
loca eorum, quæ sunt in fieri, vel in qua, dum fabri-
cantur, adhuc conuentus ad ibi morandum non fuerit
introducendus, sed solum ibi aliqui habitauerint Fratres
pro fabrica potius seruitio, quam aliter, & proinde
clausuram nullam esse talem, vt si mulieres intrarent,
pœnas propterea in supradicto motu proprio conten-
tas incurrerent.

9 Altera est, quod per Gregor. XIII. ex sententia,
Congregation. Concil. Tridentin. quærentibus Fratri-
bus Minorum S. Francisci de Paula, an per supradic-
tum Pij V. statutum censeretur derogatum suæ Regu-
læ huic concessionem, vt singule Domine de stirpe Regia
procreata, ac etiam omnes huius Ordinis fundatri-
ces, quæ locorum eiusdem septa communiora videre
postulauerint eadem honeste cum sua Comitina in-
trare, ac deuote visitare tolerentur, fuit declaratum,
non censeretur derogatum quoad Reginas, vel fundatri-
ces dumtaxat.

RESOLVT. DLV.

An licentia de accedendo ad monasteria monialium, in-
telligatur de prima vice.

1 Concessio facta alicui de intrando ad monasteria monia-
lium, intelligatur de prima vice.

1 Fuit indicatum concessionem alicui factam de ac-
cedendo ad monasteria monialium, intelligi de
prima vice, adeo quod si semel vigore istius facultatis
ingressus fuerit, amplius accedere non possit, vt re-
fert, & sequitur Lud. Gomez in cap. cum in multis nu.
40. de rescript. lib. 9. latè prosequitur idem Philipp.
Decius in consil. 512. colum. 2. n. 5. & Maria. Soccin.
iun. in consil. 25. vilo themate colum. 2. vol. 2. Alb. Ros.
in tra& stat. 2. part. quæst. 181. Alex. in consil. 16. bre-
uiter in casu præmisso colum. 1. vol. 4. Felin. in cap. 2.
col. 2. de treg. & pa. & optime vide per Andr. Tiraq.
in repetit. l. boues §. hoc sermone num. 73. de verb. signi-
ficatione.

RESOLVT. DLVI.

Qualitas, quod Regularis extra claustra notoriè, &
scandalosè deliquerit, an sit probanda, vt Epi-
scopus obtineat in illum iurisdictionem,
virtute Concilij.

- 1 Qualitas delicti notoriè, & scandalosè à Regulari commis-
si, probanda est ab Episcopo, vt cum punire valeat.
- 2 De qualitate iurisdictionem fundare iudici constare debet.
- 3 Index debet cognoscere an sua sit iurdictio.
- 4 Sufficit, vt qualitas iurisdictionem fundans allegetur.

EX Concilio Tridentino sess. 6. de reformat. cap. 6.
est depromptum, quod Regularis extra monaste-
rium degens etiam sui Ordinis priuilegij prætextu, si
deliquerit ab Ordinario loci tanquam super hoc à Se-
de Apostolica delegato inquiri, puniri, & corrigi va-
leat. Et ex eodem Conc. sess. 25. de Regularibus c. 14.
statuitur, quod si intra claustra monasterij degēs, & ex-
tra ea, ita notoriè deliquerit, vt populo scandalo sit,
Episcopo instante à suo Superiore, intra tēpus ab Epi-
scopo præfigendum seuere puniatur, ac de punitione,
Episcopus debeat certiorari, alioquin delinquens ab
eodem Episcopo puniri possit, super cuius decreti Cō-
Aloys. Ricc. Prax. Pars I.

cil. Trident. executione extat insuper constitutio Cle-
mentis VIII. incip. suscepti muneris Romæ publica-
ta die 18. Martij 1596. cuius tenorem habes in sum. Bull.
in ver. exemptio, & vide Prax. Cur. Arch. cap. 57.
Quare fuit mihi quæsitum ab eminentissimo, clarissi-
moque Iuriconsulto, viro quidem nunquam satis lau-
dato, Petro Antonino Ghiberto, Vicario Generali
Neapoli an qualitas, quod notoriè, & scandalosè su-
pradictus Regularis deliquerit sit probanda ad effectū,
vt Episcopus illum punire valeat, cui quæsto respondi,
magnā esse controversiā inter Iuriconsultos, an suffi-
ciat narrare qualitatem tribuentem iurisdictionem, ad
obtinēdos processus à iudice, vel necessaria sit cogni-
tio seu informatio super illa allegata qualitate ante
litis contestationem, nam plerique existimant de ista
qualitate, quæ fundat iurisdictionē, cū primis constare
debere iudici, saltē summarie, ita Bart. & Bal. in l. præ-
scriptione Cod. si cont. ius, vel vtil. publ. lnn. in c. super
litteris de rescript. Dom. in c. Romana §. contrahentes
de foro compet. lib. 6. idem Bald. in l. si quis ex aliena
ff. de iudic. Butr. Panormit. & Felyn. in cap. si clericus
de foro compet. Cald. in cap. de illis, quæst. 4. de rapt.
mo. l. quidam consulebant ff. de re iudicata, Anchar.
in c. postulasti q. 1. eod. tit. Affl. dec. 297. Curt. iun. conf.
124. n. 6. vbi dicit post Felyn. in d. cap. si clericus, hanc
communem esse Doctorum sententiam, & faciūt mul-
ta argumenta pro ista opinione, quæ ad nauseā à DD.
in præcatis locis referuntur, maximè, quia vbi dubi-
tatur de iurisdictione, vel competentia, primò cognos-
cere debet iudex an sua sit iurdictio, l. 2. ff. si quis in
ius vocat. nō ierit. Altera verò opinio est, quod in tali
casu quando ex certa qualitate fundatur iurdictio
alicuius, satis sit huiusmodi qualitatem allegare, & nar-
rare, etiam si negetur per aduersarium, dummodo de
falsitate non euidenter constet: sufficit enim quantum
ad fundandam iudicis iurisdictionem narrare qualita-
tem, quæ si vera esset, non excluderetur iurdictio, per
tex. in l. cum quadam §. quoties ff. de iurdictio. om-
nium iud. vbi quo ad iurisdictionis fundamentum at-
tenditur summa, quæ petitur, non quæ debetur.

RESOLVT. DLVII.

Ordinarii locorum in quibus casibus possint cognosce-
re de causis Regularium.

- 1 Ordinarij, tanquam Sedis Apostolicæ delegati in causa
mercedum, & miserabilium personarum Regulares de-
bitores cogere, & compellere possunt cum expressa de-
rogatione quorumcumque priuilegiorum.
- 2 Regularis extra monasterium degens, etiam sui ordinis
priuilegij prætextu, si deliquerit ab Ordinario loci, tan-
quam super hoc à Sede Apostolica delegato inquiri, pu-
niri, & corrigi valet.
- 3 Ordinarius quando habet iurisdictionem in Regulares.
- 4 Ordinarius potest præfigere terminum Regulari exempto
delinquenti, ad presentandum se suo Superiori.
- 5 Regulares possunt conueniri ratione delicti coram loco-
rum Ordinarijs.
- 6 Regulares exempti in casu hæresis subsunt iurisdictioni
Ordinarie.
- 7 Regularis in reddendo rationem alicuius ultimæ volun-
tatis est subditus Ordinario.
- 8 Ordinarius existens in possessione iudicandi Regulares,
tunc videtur per non usum renunciasse priuilegia.

IN factio mihi proposito respondi in infra scriptis
casibus.

- 1 Primo, ex decreto Sacri Concilij Trident. c. 14. de
reformation. sessio. 7. Ordinarii tanquam Sedis Apo-
stolicæ delegati in causis mercedum, & miserabilium
personarum Regulares debitores cogere, & compel-
lere

lere ad soluendum debitum possunt, cum expressa derogatione quorumcunque privilegiorum, & exemptionum quarumcunque, ergo si non tanquam Ordinarius, saltem veluti delegatus procedere poterit. Quare in causa civili in vim instrumenti extra monasterium stipulati, & initi Ordinarius cognoscere non poterit.

- 2 Secundo, quod Regularis extra monasterium degens, etiam sui Ordinis privilegij pretextu, si deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam super hoc a Sede Apostolica delegato, inquiri, puniri, & corrigi valet, statuit sancta Synodus in cap. 3. sess. 6. Item visitare, & corrigere Regulares, in commendatis monasterijs, in quibus Regularis observantia viget, residentes, qui secundum eorum instituta non vivunt, cum eorum Superiores admoniti inter sex menses non fecerint, & correxerint Conc. Tridentin. sess. 21. de ref. cap. 8.
- 3 Tertio, Ordinarius habet iurisdictionem in Regulares, videlicet, ut si Regularis est excommunicatus a iure, Ordinarius mandat, ipsum denunciari publice, ut euitetur, ita Ioan. Andr. in cap. 1. de privileg. in 6. n. 1. quasi in fin. & Gemin. in 3. col. versicul. quod si exemptus, & Io. de Imola in clem. 1. de sequest. posses. & fructu num. 17.
- 4 Quarto, potest præfigere terminum Regulari exempto delinquenti, infra quem debeat Superiorem suo se præsentare, idem Gemin. in cap. quamvis §. inferiores de elect.
- 5 Quinto ratione delicti, vel contractus, aut rei de qua agitur, coram locorum Ordinarijs possunt Regulares conveniri, ita tex. in cap. 1. de privileg. in 6.
- 6 Sexto, in casu hæresis Regulares exempti subsunt iurisdictioni Ordinariæ, ut in cap. ad abolendam §. si de hæret.
- 7 Septimo in reddendo rationem alicuius vltimæ voluntatis, Regularis exemptus, sit subditus Ordinario loci, & ei rationem reddere tenetur, & ab eo de mala administratione puniri poterit, clem. 1. de testam.
- 8 Octavo additur, quando Ordinarius esset in possessione Regulares iudicandi, nam tunc videntur per non usum renunciasse privilegia, Hostiens. in sum. de privileg. vers. qualiter amittatur, & Henric. Boich. in d. cap. ad abolendam in fin. qui alios enumerat casus.

RESOLVT. DLVIII.

Regularis deferens habitum suæ Religionis subitus habitum alterius Religionis, an sit censendus apostata.

- 1 Regularis deferens habitum suæ Religionis coopertum habitu alterius Ordinis, non est uti apostata puniendus.
- 2 Non competit præfato Regulari diffinitio veræ apostasie.
- 3 Regularis dimittens habitum ob iustum timorem, non dicitur apostata.
- 4 Quis non dicitur apostata ex sola habitus dimissione.
- 5 Contrarium deciditur, quod deferens habitum coopertum est apostata.

Dum essem Consultor cuiusdam Religionis, accidit, quod quidam Regularis eiusdem monasterij recessit, & consequenter apostatauit, & cum deferret habitum suæ Religionis coopertum habitu alterius religionis, fuit dubitatum, an esset uti apostata puniendus: & dicebam, quod non, ex pluribus.

- 1 Tum primo, quia supradicto Regulari non competit diffinitio veræ apostasie, quæ est temerarius recessus à statu Religionis: Alexand. par. 2. quæst. 183. & D. Thom. 2. 2. quæst. 12. artic. 1. Canus. lib. 12. cap. 9. de locis Theolog. Alfonf. à Castro lib. 1. de iusta hæret. pun. cap. 7. & 23. Simanc. de catholic. institution. cap. 7. Albertin. de hæretic. libro 6. quæst. 8. Salz. d. ad Díaz capitulo 112.

Tum secundo, quia dum ob timorem iustitiæ propter quoddam pretensum crimine, ne capiatur, & puniatur a iusto Superiore, deserbat habitum suæ Religionis, sed coopertum habitu alterius Religionis, consequenter succedit regula iuris, quod Regularis dimittens habitum ob iustum timorem, non dicitur apostata, ut probat tex. in terminis, & ibi gloss. clarissima in c. 2. de vita, & honestate clericorum, in verbo causa, ex quo loco inducitur, quod si regularis dimittat habitum ex iusta causa, ut pote timore mortis non censetur apostata, quia absque dubio captus, & punitus fuisset a suis Superioribus Regularibus.

Tum tertio, quia secundum Oldrad. in consilio 183. num. 13. generaliter est dispositum quemlibet regularem ferentem habitum coopertum alterius Religionis habitum, non dici apostatam, quicquid voluerit Trinit. in decisione 19. parte 2.

Tum denique, quia secundum Io. Andreæ in addit. ad speculum, in rubrica ne cleric. vel monach. quem sequuntur Archid. n. 5. Ancharan. n. 8. Franch. nu. 6. in cap. 2. ne cleric. vel vouent. in 6. & ibi Geminian. nu. 5. ex sola habitus dimissione, non dici quem apostatam, cum necesse sit adesse quoque animum non redeundi, secundum Achil. de Grâs. in dec. vnic. de apost.

Ceterum supradictis minime refragantibus, contrarium consilij supradicti Superiori, motus præsertim conclusione illa, paria esse non deferre habitum, & deferre coopertum, Achil. loco citato, Henriquez conf. 22. Rub. consil. 60. & cum eo sentit Trinit. dict. decis. 19. Quare Anan. in rubric. de apostat. quem sequitur Calcan. conf. 23. voluit, deferentem habitum subitus esse apostatam.

RESOLVT. DLIX.

Professio an dicatur inualida, si deficient duodecim dies ante annum 16. completum.

- 1 Professio tam virorum, quam mulierum non debet fieri ante annum 16. sed post illius expletionem.
- 2 In sponsalibus requiritur ætas septem annorum expleta.
- 3 In omni materia, parum, pro nihilo reputatur.
- 4 Professio facta ante dictum tempus, ab Ordinario debet nulla declarari.
- 5 In emittenda professione, deficiente uno die, ipsa habetur pro nulla.

IN Concil. Trident. sess. 25. cap. 15. de regular. habetur, quod in quacunque Religione tam virorum, quam mulierum professio non fiat ante 16. annum expletum, quare cum ex supradictis verbis euidenter appareat annum 19. debere esse expletum, propterea non est ulterius disputandum.

Item dicebam, quod cum sit validum argumentum, de matrimonio carnali ad spirituale, cap. inter corporalia de translat. Episcoporum, & in sponsalibus requiritur ætas septem annorum expleta, D. Thom. 4. d. 27. quæst. 2. Ang. num. 5. verb. matrimonium, Silu. quæst. 2. Armil. num. 4. Nauar. cap. 22. nu. 26. Sor. d. 27. quæst. 2. artic. 2. concl. 11. Flores Theol. in 4. distinct. 27. art. 4. & omnes, igitur idem censeo in matrimonio spirituali, quod contrahitur per professionem in Religione.

- 3 Nec obstat, quod in omni materia parum pro nihilo reputatur, ut in auditione Missæ, recitatione Horarum, furto, ieiunio, & alijs poteris exemplificare, quæ propter parvam quantitatem mortalia non dicuntur, ut resoluit Nauar. in manuali cap. 11. num. 4. quia respondetur istud non procedere, quando lex generaliter loquitur, quia tunc etiam minimum includit iuxta tex. in cap. 3. de appellat. c. si proponente de rescript. sed Concil. Trid. sess. 25. c. 15. generaliter loquitur, di-

cens, in quacunque Religione tã virorũ, quã mulierum professio non fiat ante annum decimum sextum expletum, & annullat professionem antea factã, ergo. Immo Sacra Congreg. dicit, quod si aliqua monialis ante dictum tempus professionem emisit, eius professio ab Ordinario debeat nulla declarari; quare adeo hoc procedit, vt requirantur anni 16. ad emittendam professionem, ita vt etiam si deficiat vnus dies, nulla esset professio, quod etiam habet locum in anno bissextili, quia nisi dies vna addatur, non valet professio, quã quidem professio debet fieri in vltimo instanti anni, quod clarè dicit Sacrum Concil. sess. 25. cap. 15. vbi requirit annum expletum, glos. in cap. fin. vers. per annum de regul. Sylu. in verb. Religio 3. n. 16. vers. tertio. Veruntamen qui post lapsum vnus anni illam emitteret, professio esset valida, quia Conc. Trident. requirit, vt non minus, sed non vt plus, idest, vltra annum fieri non possit, etenim illa valida est.

RESOLVT. DLX.

Regulari elapso quinquennio, an concedatur in integrum restitutio ad proponendas causas nullitatis professionis.

- 1 Quod tempus sit concessum Regularibus ad allegandam nullitatem professionis iuxta mentem Conc. Trid.
- 2 Quid si metus durat post quinquennium, an possit annullari professio, non obstante dispositione Concilij statuente quinquennium tantum, & num. 7. & 8.
- 3 Metus presumitur durare durante eadem causa metus.
- 4 Recitatur Nauarrus, qui tenet neque valere professionem factam per promotionem ad sacros Ordines durante causa metus.
- 5 Legitimè impedito non currit tempus.
- 6 Respondetur Conc. statuenti elapso quinquennio, nullatenus esse admittendam quauis causa nullitatis professionis allegationem.

EX Conc. Trident. sess. 25. de regul. c. 19. de promittum est, permitti regularibus infra quinquennium tantum causas nullitatis professionis proponere, & hoc coram suo superiore, & loci Ordinario. Quare cum in casu mihi proposito quidam Eques Ierosolymitanus cupiens suam professionem annullare post quinquennium, quã fuisset à me, an de iure sit aliqua causa propter quam, etiam elapso quinquennio possit de nullitate dici, respondi affirmatiuè, præsertim si allegetur professio fuisse factam metu, & causa metus duraret etiam post quinquennium, quia tunc etiam lapso quinquennio potest dici de nullitate ex regula iuris, quod metus durat durante eius causa. Corn. conf. 41. videtur col. 2. lit. L. vol. 2. Dec. in conf. 219. & in conf. 468. n. 28. Ias. in conf. 72. vol. 1. Bertr. in conf. 1. n. 87. vol. 2. Mof. in l. stipulatio hoc modo concepta num. 43. ff. de verb. oblig. Ann. singul. 341. Bart. in l. penult. ff. de condit. ob. turp. cau. Inn. in c. 1. extra quod met. caus. text. in c. accedens de conuers. coniug. Alex. Bald. & Doctor. in d. l. penult. Alex. conf. 156. col. 4. vers. præterea vol. 5. cõsil. 1. col. 3. conf. 99. col. 3. vol. 3. Corn. conf. 41. col. 2. vol. 2. Dec. conf. 219. col. 3. conf. 498. n. 23. Ann. alleg. 114. n. 4.

4 Immo nec per promotionem factam ad Sacros Ordines, si talis metus durabat, vt dixit Nauarr. de his, quã vi, aut met. caus. conf. 6. vbi dicit, quod professio propter metum patris mortem minantis in Religione approbata facta, & in qua per tres annos viuentis patre manens, Sacris Ordinibus ad titulum religionis promouetur, per promotionem ad Sacros Ordines, valida non censetur, cum votum, quod ab initio ob metu aliquem nullum est solo tractu temporis, neque coram Deo, neque coram hominibus, concurrente etiam gestatione habitus, & permansione in monasterio, &

Aloys. Ricc. Prax. Pars I.

præstatione suffragij in capitulo, & alia faciendo, quã solis professis competunt conualecitur, cap. non hntatur de reg. iur. in 6. l. quod ab initio ff. eodem; multoque minus per susceptionem ordinis durate iusta causa metus, professionem suam ratificare presumi debet, quã est res separata à professione, & à separatis non fit illatio, l. Papinianus exuli ff. de minor.

Item dicebam non excludi allegatam causam, quare intra quinquennium non potuit reclamare, Rodriquez q. 7. art. 16. lib. 3. qq. regul. Menoch. conf. 123. vol. 1. Binnus conf. 57. nu. 8. & seq. Ratio est, quia inter causas potest esse, quod adsit causa legitimi impedimenti, & consequenter non currere quinquennium ex regula iuris, quod impedito non currit tempus, c. quia diuersitatem de concess. præbend. c. si de elect. Affl. dec. 28. Medices dec. 9. Caput. decif. 120. p. 1. quibus addo text. in l. contra C. de inoffic. testam. nec impedito currit prescriptio, l. 1. C. de annal. except. Capp. Thol. dec. 90.

6 Nec obstant verba ipsius Conc. ibi. *Quamcumque causam*, quibus videtur significari, quod repellitur generaliter ab omnibus causis, quã litem mouere possunt: quia respondetur, secundum Rodriq. loco cit. quod illa verba generalia restringuntur per narrationem, & præstationem capituli, ibi, *Quicumque Regularis præstet se per vim, & metum ingressum esse religionem*, &c. Et sic non obstante, quod elapsum sit quinquennium, non est repellendus supradictus, vt non alleget causas, quibus illo tempore non potuit reclamare, nam licet dicat, quod intra quinquennium debet reclamare, hoc intelligitur si commodè fieri potest.

Tandem, quod supradictus Eques post quinquennium possit audiri per viam restitutionis in integrum allegabam Nauarr. in cap. statuius nu. 7. & seq. de rescript. vbi voluit, quod si metus, vel impotentia reclamandi plusquam quinquennium durauerit, poterit post illud ipso iure, vel per viam restitutionis in integrum audiri, idem Nauarr. in cap. nullum n. 76. vers. secundo 18. q. 2. Balb. conf. 29. Bombinus conf. 22. num. 7. Graff. conf. 1. num. 8. de regular. vol. 1.

Cuius quidem restitutionis petitio debet fieri coram Sanctissimo, & consequenter ex eius speciali rescripto obtineri.

Denique aduertendum, quod professi nulliter, quia non fuit in eorũ informatione seruata forma præscripta à Sixto Quinto, possunt etiam post quinquennium reclamare, cum eorum possessio annulletur propter bonum commune Religionis, & sic Sixtus V. in sua secunda constitutione moderatoria, & declaratoria prima ait, *Sed cum eadem ratio vigeat in tacita professione emittenda, quã militat in expressa, statuius, quod in quibusvis ordinibus, & religionibus nec etiam tacita professio quorumcumque religiosorum induci possit, nec inducitur intelligatur, nisi in receptione forma constitutionis seruata fuerit.* Et hæc Sixtus Quintus, quibus verbis clarè definit, quod allegatio quinquennij non admittatur, siquidem talis allegatio saltem in foro exteriori inducit tacitam professionem, & ita in Senatu Regali iudicatum refert Rodriquez loco citato.

RESOLVT. DLXI.

An supradictum tempus quinquennij currat Regulari minori.

- 1 Tempus currit Regulari minori.

SVpponatur in facto, quod quidam ætatis 16. annorum ingressus fuisset Religionem, & cum vellet opponere de nullitate suæ professionis, ei obijciebatur quinquennium fuisse elapsum, & consequenter esse exclusum à præfata petitione, cui obiectioni ipse replicabat allegando se minorem, & propterea ipsi tempus

Y 2

non

non currere, unde fuit dubitatum quid iuris, & refpon-
di potuiffe quide fupradictum Regularē elapfo quin-
quennio de nullitate dicere, per tex. in l. non est inco-
gnitum, C. quibus longi temporis, prefcriptio non ob-
ijetur, vbi nullius temporis prefcriptio currit minori
Bald. conf. 29. n. 6. & feq. vol. 1. Alban. conf. 60. nu. 7. &
feq. Alciat. conf. 16. n. 4. cui addo tex. in l. bonefidei ff.
de acq. rer. dom. per quem probatur pupillo non cur-
rere prefcriptionem decem, vel viginti annorum.

- 1 Caterum fupradictis minime refragantibus, con-
trarium confilii, motus prefertim ex eo, quod pro-
rogaretur tempus adiectum a Concilio, quod nullo
modo fatendum puto, & vide Roderic. tom. 3. qq. reg.
q. 17. art. 17. verfi. ex quib. inferitur.

Finis Tituli Praxis Regularium.

PRAXIS PRECEDENTIARVM.

RESOLVT. DLXII.

Vicarij foranei an precedant Prapofitos Ecclefiarum.
Collegiatarum.

- 1 Vicarij foranei potius officium, quam dignitatem obtinent.
- 2 Vicarius repræfentat Epifcopum.
- 3 Vicarius foraneus non habet iurisdictionem ordinariam.

In facti contingentia refpondi negati-
uè ex infcriptis. Primò, quia
Vicarij foranei potius officium di-
cuntur habere, quam dignitatem, vt
in rubrica de offic. delegat. & in
rubr. de offic. Vicar. quemadmodum
dicitur de Prioratu clauitrali, qui di-
citur officium non dignitas. Card. in clement. 1. §. fin.
de fupplend. neglig. Prælat. contra, Prapofiti dicuntur
conftituti in dignitate ecclefiaftica potius, quam in
officio, & habent nomen prælationis, quæ competit in
ea inftitutis. cap. cum accessiffent, de conf. & fin. in c.
ad hæc de off. ordinar.

- 2 Non obftat, quod Vicarius repræfentet Epifcopum,
& confequenter debet gaudere iisdem priuilegijs quib-
us Epifcopus, fecundum Panor. in conf. 21. & in fimili
de Vicereftore dixit Roman. in fing. 362. vbi dicit, de
hoc effe vnicum tex. in c. præcipimus diff. 93. & etiam
fecundum cum facit doctrina Barr. in l. fi filius de legat.
1. & quod hoc fit verum, patet, nam fecundum Alberic.
de Roſa in dictionario fuo, in verfi. Vicarius, femper
Vicarius cuiuslibet Prælati in loco Capituli tanquam
vicem gerens debet honorari, & ad hoc alleg. tex. in
cap. fi. 93. diff. vbi gl. & concord. doct. Abb. in c. poſtu-
lati de conceſſ. præbend. fub n. 9. in fib. dum loquitur
de Ambafciatore, qui debet honorari oratione eius,
qui eum miſit, vt per iura ibi per eum allegata, & ad
omnia prædicta concordant quamplurimæ auctori-
tates, & iura, de quibus per Dec. in cap. fane, il fecon-
do, de off. delegat. in princ.
- 3 Quia refpondetur id non procedere in Vicarijs fo-
raneis, quia dicuntur delegati, fecundum decifion. Ro-
tæ 297. parte 2. diuerſ. nec cenſentur vna eademque
perſona cum Epifcopo, nec faciunt idem auditorium,
& conciftorium cum Epifcopo, prout dicitur de Vr-
bano Vicario Epifcopi Generali, gl. in clementin. & fi
principalis, vbi Cardinal. & Ancharan. de reſcriptis,
& in capitulo 1. de officio Ordinar. in 6. Alexand. &
alii in rub. de offic. eius. Curtius iun. confil. 242. num.
22. volum. 3. Didacus variarum refolution. lib. 3. cap.
20. num. 4. cum adductis, per Sbroz. in tractat. de of-
ficio Vicarij libro 1. quaſtio 13. & 23. nec propriè of-
ficiales dicuntur, fed abuſuè idem Sbroz. in d. tract.
quaſt. 20.

ficiales dicuntur, fed abuſuè idem Sbroz. in d. tract.
quaſt. 20.

Tum denique, quia Prapofiti dicuntur habere im-
mediatè dignitatem a Pontifice Maximo, & confe-
quenter præferendi ſunt Vicarijs foraneis, qui ſa-
cultatem obtinent ab Epifcopis arg. tex. in cap. per tuas
de maioritate, & obediencia. Card. in cap. Epifcopos 17.
diſtinct. Cephal. confil. 61. i. volum. 5. quem refert. Co-
ſta confil. 24. & Sair. decifion. 3. de maioritate & ob-
ediencia.

RESOLVT. DLXIII.

An Vicarius Epifcopi præcedat Gubernatorem, vulgo
Capitaneum, in functionibus ecclefiafticis.

- 1 In præcedentijs attenditur conſuetudo.
- 2 Ad inducendâ conſuetudinem requiritur tempus decennij.
- 3 In materia præcedentiæ indicatur ſecundum quaſi poſſeſ-
ſionem.
- 4 Vicarius repræſentat Epifcopum.

C Vidam ciuitati ex antiquiffimis priuilegijs, & ab
immemorabili tempore competit ius nundina-
rum, ſeu mercatus in die feſtiuitatis Sancti N. per totâ
hebdomadam eiufdem menſis, cum facultate quoque
creandi, & conſtituendi Magiſtrum Mercatus, qui ha-
bet plenariam cognitionem omnium cauſarum ciui-
lium, criminalium, & mixtarum, cum mero, mixtoque
imperio, & gladij poteſtate, & confequenter ſuccede-
re habeat in omnibus, & per omnia Regio Guberna-
tori: quare cum præſatus Magiſter Mercatus ex in-
neterata conſuetudine fuiſſet in pacifica, & quieta,
poſſeſſione temporibus, quibus ſolemniter in feſtiuita-
tibus celebratur Cappella per Epifcopum ſedendi in
dicta Cappella, ac præcedendi Vicarium Domini Epi-
ſcopi in thurificatione: & cum per modernum eiuf-
dem Ciuitatis Epifcopum hoc prohiberetur, rogatus,
ego pro veritate refpondi per infcripta.

Et pro Capitaneo facit, quod cū ipſe fit in antiqua
poſſeſſione, & cōſuetudine præcedendi confequenter,
ad præſens quoque præcedere debet, ex regula iuris
in præcedentijs eſſe attendendam conſuetudinem, ſe-
cundum quam etiâ minores præcedunt maiores Bal.
in l. obſeruare §. antequam in fine, ff. de off. Proconf.
Auendan. de exequend. mand. Reg. par. 1. cap. 19.
verſ. itaque in modo. Marta conf. 62. nu. 7. vol. 1. Ann.
conf. 40. vol. 1. & Bonin. cōf. 21. in princ. vol. 1. Nauar.
conf. 1. num. 3. de maior. & obed. Mar. Antonin. variar.
refolut. lib. 1. ref. 81. num. 5. vnde Bald. in cap. cum olim
in 1. not. de cōſuetud. pro regula tradit, quod cōſuetu-
do assignat loca ſedendi, & ſtandi, & non debet præ-
poſteriari, de quo Ang. conf. 111. allegat multa iura.
Menoch. larè conf. 51. n. 49. vol. 1. & conf. 126. num. 3.
vol. 2. Leonius conf. 1. nu. 20. poſt Inn. in cap. 1. de ma-
iorit. & obed. & idem Bald. in cap. 1. §. Marchio nu. 5.
de his, qui ſeu. dare poſſunt, dixit, quod Barones penes
Regem debent ſedere ordine conſueti, vt voluit quo-
que Fel. in cap. ſtatuumus de maioritate, & obed.

In hac materia præcedentiæ ſufficit conſuetudo in-
ducta ſpatio decennij, etiam de iure canonico, ſecun-
dum quod tradunt Aret. in conf. 23. num. 11. in 3. dub.
Gramm. in dec. 64. n. 34. Mazar. in conf. 26. num. 34. &
Ann. cit. loc. num. 5.

- 3 Vrgebat quoque pro eodem Gubernatore, quod in
materia præcedentiæ eſt indicandum, ſecundum quaſi
poſſeſſionem, Zabarell. conf. 62. col. 2. Corn. confil. 193.
num. 11. volum. 2. Imolen. conf. 164. num. 48. Menoch.
conf. 51. vol. 1. & Burſat. conf. 343. vol. 4. & adeo pro-
cedit, quod vbi non eſt datus ordo in ſedendo, melior
eſt conditio poſſidentis. Auend. de exequend. mand. p. 1.
cap. 19. num. 16. poſt Bal. in l. per agrum, C. de ſeruit.
& aqua,